

SZABÓ GÉZA

„Reggeltől estig”

Madarassy György festőművész nyíregyházi kiállításáról*

Madarassy György festőművész szűk két év alatt jelentős, nagyszabású kiállításokon mutathatta be az utóbbi évek alkotásait. Ünnepelték az eredeti otthonában Nagybányán, Kolozsvárott, és köszöntöttük a három évtizede „új” otthonában, Nyíregyházán is. A kiállítások jellegét, hangulatát jól érzékeltetik a címek: *Fák, virágok, fények*, és *Színek és fények*.

Ha pályája bemutatásaként esszét írnánk, kronológiailag feldolgoznánk a nagybanynaiságával kezdődően a 8–10 festői korszakát, csalhatatlan fogódzók lennének az alábbi kulcsszavak: *folytonos megújulás, élmények, egészséges életöröm, dinamizmus, az alkotó és a mű egysége*.

A mostani kiállítás bemutatása előtt mindezt nem csak azért kellett elmondanom, hogy a kiállítást tágabb kontextusba helyezzem, hanem azért is, mert ezek a kulcsszavak itt is, most is érvényesek.

A 20 képből álló kiállítás darabjainak többségét a művész sajátos ciklusokba, ahogyan ő fogalmaz, „sorozatokba” csoportosította.

Egyik új, a „Reggeltől estig” című olajkép-sorozatán egy általa ritkábban használt festői technikát sokoldalúan kikísérletezve alkalmaz. A pasztózusan festett képeken a több rétegben, vastagon felvitt festékanyag kidomborodik az alapsíkból, a leszűkített tér szinte eltünteti a háttérrel, a mélységet. A háromdimenziós plasztikus képek nézőpontváltáskor új ritmust, új fényeket, új tónust varázsolnak eléink. A képek a hasonló színvilág és az azonos technika révén, együtt, egy nagy táblaképpé állhatnak össze.

A szintén *Reggeltől estig* című akril-sorozat a napszakok érzékeny követése. Az egy-egy négyzetméternyi képek egy-egy pillanatkép, ahol nem dominál sem a virágkép, sem a tájkép, – hanem együtt alkotnak egy-egy jellegzetes pillanatképet, hangulatot, míg az öt kép együtt egy összehatás, egy teljes nap tablója.

Az egyes képek egyenként is azt sugallják, hogy a nap minden szakaszában van valami vonzó, ami miatt jól érezhetjük magunkat, a teljes nap pedig a maga változásával, dinamikájával ajándék, amit meg lehet, vagy talán meg kell becsülni.

Életerő, életszeretet sugárzik ezekből a tablókból, egy olyan korban, amikor a kozmosz és a közvetlen környezet kiszámíthatatlan hatásai telerakják életünket rejtélyes veszélyekkel, félelmekkel, fölösleges információkkal, műélményekkel, és amikor ajándék a befogadóknak az optimizmusunkat tápláló műalkotás.

* Elhangzott 2018. október 10-én Nyíregyházán, Madarassy György festőművész kiállításának megnyitóján a Central Hotelben.

Ezek a természeti, virágos képek, a vízpartokkal, a tavirózsákkal, a harmonikus színvilágukkal, egyrészt egyfajta időtlenséget, mozdulatlanságot, másrészt egyfajta ünnepélyességet, emelkedettséget is hordoznak. És bármennyire paradoxonnak tűnik, dinamikusak is.

Ezek a képek élnek. Ezek a képek nem a hosszú csend és mozdulatlanság képei, hanem magukba sűrítik az adott pillanatot, állapotot megelőző mozgásokat, zajokat, de a csendet és a mozdulatlanságot követő újabb zsongást is. És így együtt ábrázolják a változást, az átmenet két elemét, a megtartást és a meghaladást, vagy egyszerűen csak az időbeli túlhaladást. Nem nehéz ezt a reggeltől estig tartó időt képzeletünkben kiterjeszteni az egyén életére, vagy akár minden, egy adott időintervallumhoz köthető folyamatra.

Ezeket a képeket nézve fel sem merül bennünk, hogy az este, az éjszaka a valóságban és esetleg mások képein az elmúlás szimbolikáját is magában hordozza. Itt csupán azt érzékeljük, hogy az este is szép, és természetes, vagy remélhető, holnap újra egy új nap kezdődik. Az élet megy tovább. A körforgás végtelen.

És a mű sorsa sem fejeződik be a bekeretezéssel. Részben a kép megalkotásából szerzett tapasztalatokat a művész felhasználja új művei megalkotásánál, időnként a kép sorozatba illeszkedik. Részben a kép megkezdí önálló életét, majd valahogyan hat a nézőre, érzelmeket, gondolatokat indít meg benne. És ezen a ponton is tetten érhetünk egy misztikus körforgást, hiszen Madarassy Györgynek nagyon fontos a műveinek fogadtatása.

Néhány szót a sorozatokba be nem tagolt képekről. Ezeket a nagyon izgalmas, hatásos, a sorozatok képeitől többnyire méreteivel is elkülönülő műveket főleg egy-egy ellesett természeti tárgy, nevezetesen egy attraktív fa, vagy egy kivágott fából

Madarassy György a műtermében (Forrás: <https://szon.hu>)

előtörő új élet megcsodálása inspirálta. Ezek a képek is erőt, lendületet és töretlen élni akarást sugároznak. A művész már ezzel is „szembe megy” a kor rontó szellemeivel, szellemiségével.

A művész és a mű viszonya sajátos, mély, személyes kapcsolat. A korábbi képek motívumainak megjelenése az újabb alkotásokon, úgy gondolom, csak a Madarassy Györgyöt nagyon alaposan ismerők számára követhető, egy valami azonban biztos, ez a kiállítás Madarassy György alkotásaival még intenzívebb, bonyolultabb kapcsolatra invitál bennünket.

A Madarassy György munkásságát elemzőnek szerencséje van, hiszen a művész verbális megnyilatkozásai és műveinek sugallata meglepően egységes, egészségesen öntudatos és művészi allűröktől mentes.

De az alkotó munka és a tanítás, a tehetségről vallott nézeteinek egysége is sajátosan Madarassy György-ös. Az pedig egyenesen irigylésre, netán követésre méltó, ahogyan tudatosan használja művészi élménygyűjtésre a többszáz kilométeres kerékpáros teljesítményeit.

Kiállításainak mindig sajátos hangulatot kölcsönzött azok gondosan megtervezett, megkomponált szerkezete. Az utóbbi időkben a képzőművészeti kiállítások jó része sajnálatos módon lemondott az ilyenfajta igényességről. Madarassy György ebben is maximalista és találékony. Látszólag könnyen lemond még egy jól sikerült, érdekes képének szerepeltetéséről is, ha az nem illeszkedik megfelelően az éppen aktuális együttesbe. De a különböző tematikák, az eltérő technikák, a másfajta színvilágú alkotások mesteri elhelyezésével egy csupán 20 darabból álló kollekcióban is olyan ritmust tudott kialakítani, amivel érezhetően fokozza a kiállítás lendületét, dinamikáját.

Ennek illusztrálására csupán két példát emelnék ki.

Az első: Az attraktív fa (az *Ősz* című kép) a jelen, a kivágott fa (a *Délután*) pedig a romokból is kisarjadzó új élet diadala, a jövő. Nem véletlen, hogy ez a két kép, amelyek egyébként is nagyon gazdag asszociációs lehetőségeket kínálnak a nézőnek, pont a kiállítás két meghatározó pontját uralja.

A másik: A terembe bejőve egy inkább epikus, figurális fal fogad bennünket. Az Élet fáját két különlegesen intim Madarassy-élmény fogja közre. Baloldalon: az akárhányadik érettségi találkozóra, finoman szólva, kissé megváltoztak a volt osztálytársak. Jobboldalon: a magányos festő, az alkotó magánya.

Majd ennek a gondolatgazdag falnak a kiállítás végén, a főfalon egy finom líraiságú nagy tabló a kontrasztja.

A hátsó fal bizonyára a realista, az első fal az idealista Madarassy György védjegye.

Tisztelet jelenlétük!

A megnyitóktól én csupán azt szoktam elvárni, hogy segítsék kibontakozni, de legalább ne rontsák le azt a varázslatot, amelyet a kiállított művek teremtenek. Ezekre a varázslatokra apellálva invitálok a megjelenteket Madarassy György műveinek megtekintésére.

Kellemes szemlélődést, tartalmas töprengéseket kívánok!